

MOLDOVANU, Besszarábia volt kormányzója nem katonaszökevény

Csak az osztrák-magyar hadseregből dezertált — A hadügyminisztérium megszüntette a vizsgálatot

BUCURESTI, július 28. Néhány hónappal ezelőtt a liberális lapok nagy cikkekben támadták Moldovanu, Besszarábia kormányzóját és iratokat közöltek le, amelyek arról szóltak, hogy a kormányzó a háború alatt dezertált a román hadseregből. Az eset nyomán támadt botrány miatt Moldovanunak le kellett mondania kormányzói állásáról, majd a hadügyminisztérium megindította az ügyben a vizsgálatot. A minisztérium ma hivatalos kommunikét adott ki, amelyben leszögezte álláspontját a Moldovanu-ügyben és kimondja, hogy

a volt kormányzó nem katonaszökevény
a román hadsereg szempontjából.

A kommuniké szerint a kormányzó dezertált az osztrák-magyar hadseregből és mint ilyen, Romániának internálnia kellett. A katonaszökevényeknek a román hadseregbe való felvétele speciális körülmények és feltételek alapján történt, de nem voltak kötelezhetők a törvényben előírt vizsgálatra. A hadügyminisztérium ennek alapján, az iratok megvizsgálása nyomán, úgy döntött, hogy nincs ok Moldovanu elleni vizsgálat megtartására és az ügy nem adható ki valamely katonai büntető fórumnak.

Erdélyi emberek kerülnek az erdélyi közhivatalokba

Az új vámfőnökök a napokban elfoglalják hivatalukat.

Megírtuk, hogy a pénzügyminisztérium Riefer Pál ellenőrt az aradi postavám, Dreicin Mihály ellenőrt pedig a fővámvivatal élére nevezte ki. A kinevezés általános örömet keltett a közönség, főképpen a kereskedők és iparosok közt, miután az előléptetés régi, szakavatott és arra érdemes tisztviselőt ért. A kinevezések annál is inkább fontosak, mert a kezdetét jelentik annak a rezsimnek, amely alatt a vámvivatalok élére Erdélyben erdélyi ember kerül, aki érintkezni tud a kisebbségi felekkel is. Eddig ugyanis főképpen régi királyságbeli tisztviselők sorából kerültek ki a vámfőnökök. Az új főnökök a napokban foglalják el hivatalukat.

Titokban gyilkoltat a Cseka

Nyilvános kivégzések helyett hirtelen halál.
Moszkvai orvos fiának tragikus halála.

LONDON, július 28. Rigai jelentések szerint, amióta Oroszországban külföldi intervencióra a kivégzések csökkenő számokat mutatnak, azóta a börtönökben fehézően szaporodik a hirtelen halálesetek száma. Legutóbb egy ismert moszkvai sebész fia halt meg hirtelen. A fiatal embert ellenforradalmi propaganda vádjával tartóztatták le. A halál okául agyvérzést állapított meg a cseka orvos. A holttestet kiadták az apának, aki nagyítóval vizsgálta meg fiának fejét. Koponyájának hátsó részén egy alig látható apró lyukat fedezett fel. Megállapította, hogy egy vékony acéltűt szurkáltak a szerencsétlen fiatal ember koponyájába és ez okozta az agyvérzést. A sebészorvos nyilvánosságra akarta hozni a kegyetlen gyilkosságot, mire a Cseka megfenyegette, ha nem hallgat, összes gyermekei agyvérzésben pusztulnak el.

Az utadó eltörlését követeli az aradi kereskedelmi és iparkamara

A kamara mai tanácsulése — Deutsch Andort elmentették — Három hónapig nem töltik be az elnöki állást — Vita a háromlejos gyufa körül — Országos akció a kisipar érdekében

ARAD, július 28. Az aradi kereskedelmi és iparkamara tanácsa ma délután öt órakor tartotta meg rendes havi közgyűlését, amelyen Vlad Sándor az iparkamara elnöke elnökölt. A tanácstagok a nagy hőség dacára népes számban jelentek meg a közgyűlésen, amelynek napirendjén több nagyfotosságu kérdés szerepelt. Vlad Sándor elnök megnyitja az ülést, majd átadja a szót Trailescu dr. titkárnak, aki felolvassa az elmúlt ülés jegyzőkönyvét, amelynek tartalmát dr. Falus Lajos titkár közli magyarul a megjelentekkel. Napirend előtt az elnök emelkedik szólásra. Néhai Deutsch Andorról a kereskedelmi és iparkamara tragikus sorsu alelnökéről kezd beszélni. A tanácstagok részvételjesen, állva hallgatják végig az elnök szavait.

— Ez az üres szék az oldalomon egy új sírdombot jelent kün a temetőben. Tudják, kié volt a szék, tudjuk, kit takar a frissen hantolt sír. De amit most még, a gyász közelségében tisztán fel fogni nem tudunk, az annak a veszteségnek nagysága, amely bennünket Deutsch Andornak, kamaránk alelnökének elhunytával ért.

Vlad Sándor elnök ezután megkapó szavakkal esetezte az elhunyt alelnök érdemeit, akinek szomorú tragédiájában gazdasági viszonyainknak tükröképe látható. Becsületérzés, tisztesség és a mindent átható emberszeretet volt az, amely Deutsch Andort felemelte kereskedőtársainak osztalán szeretetébe. Tisztánlátó bölcs elme, telve élettapasztalatokkal, türelemmel és megértéssel. Az emlékbeszédet ezzel fejezte be Vlad Sándor:

— Koporsójára — tiszteletben tartva utolsó kívánságát — még a kegyelet szerény várágait sem helyezhettük el és gyászunknak sírja előtt szavakban sem adhattunk kifejezést. De szavak helyett könnyek mutatják a gyászt és a kegyelet nem hervadhat el a siron, hanem szívünkben fog élni örökké.

Az elnök bejelentésére a közgyűlés egyhangú határozatot hoz, amely szerint az érdemes alelnök emlékének megörökítésére egyik aradi festőművésszel megfesteti Deutsch Andor arcképét és a tanácsteremben helyezi el, ezenkívül nem töltik be három hónapon keresztül az alelnöki tisztséget. Ugyancsak Deutsch Andor alelnök emlékére az aradi kereskedelmi és iparkamara 5000 lejt adományozott az aradi szeretetháznak, 5000 lejt az Öregek otthonának és 10.000 lejt a Vörös keresztnek.

Telefonösszeköttetés Csehszlovákiával.

A közgyűlés ezután rátért a napirendre. Dr. Trailescu Ionel és dr. Falus Lajos titkárok román és magyar nyelven tolmácsolják, hogy a helybeli gabonakereskedők kérelmére a kamara illetékes helyen interveniálni fog, hogy Temesvár, Nagyvárad és Arad közös vonalon mielőbb közvetlen telefonösszeköttetést kapjon Csehszlovákiával, miután az itteni gabonakereskedelem ennek nagy hiányát érzi. A közgyűlés a bejelentést egyhangúan tudomásul veszi.

Több kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után a kamara vezetősége közli, hogy a kormány hatályon kívül helyezte a megyei vásárok látogatására vonatkozó törvényt és az aradi kereskedelmi és iparkamarát felkérte, hogy az új törvénytervezet elkészítésénél szólnon hozzá a problémához. A kamara különböző ol-

dalról szerzi be információit és ennek alapján készíti majd el hozzászólását.

Engel Gyula a fűszerkiskereskedők nevében szólal fel. Sételmezi, hogy míg egyrészt az állam három lejre emelte fel a gyufa árát, addig másrészt a gyufa eladása utáni jutalékot tíz százalékról nyolc százalékra szállította le. Arra kéri a kamarát, interveniáljon oly irányban, hogy a monopol-hivatal továbbra is tíz százalék jutalékot adjon a gyufaeladás után. Határozathozatal előtt Adler Andor tanácstag szól az indítványhoz. Közli, hogy a svédek nobilisan viselkedtek a kiskereskedőkkel szemben, amikor a gyufa árát felemelték. A kereskedők már előre tudták, hogy a gyufa árában változás áll be. Erre magyarázható, hogy az árfelemelést megelőzően három nap leforgása alatt három és félmillió lej értékű gyufát vásárolhattak össze az aradi kereskedők. A közgyűlés ezután határozatilag kimondta, hogy megvizsgálja az ügyet és ennek megfelelően fogja az illetékes fórum elé terjeszteni az aradi kereskedők sérelmét.

Vita az utadó körül.

A közgyűlés további során ismét Engel Gyula szólal fel. Közli a tanácsosokkal, hogy az aradi pénzügyigazgatóság már az adó harmadik részletére foglalásokat eszközöl, holott erre csak augusztus 15-én kerülhet sor. Engel Gyula arra kéri a kamara vezetőséget, interveniáljon Taranu vezérfelügyelőnél és kérje meg, hogy az adót ne inkasszálják előre. A közgyűlés egyhangúlag elfogadja az indítványt. Dr. Falus Lajos közli ezután, hogy a pénzügyi kormányzat 53 millió lejt vetett ki Arad megyére utadó címen. Dr. Rácz Sándor hozzászólásában kimutatja, hogy az utadótörvény egy egész sereg olyan illetéket állapít meg, amely a kereskedelemre és az iparra sérelmes. Niculescu Christea tanácsos indítványozza, hogy a kamara interveniáljon a kormánynál az utadótörvény hatálytalánítása érdekében. Dr. Reusz Miklós az utadó kivetésének módját sérelmezi. Zima Tibor az egész törvényt avultnak tartja és szerinte a megyének kölcsönből kellene fenntartani, illetve kiepíteni az uthálózatot. Kerpel Izsó kifogásolja, hogy az utadót viszámenőlegesen vetették ki. A közgyűlés ezután elhatározta, hogy feliratot intéz a pénzügyminisztériumba és kérni fogja az utadótörvény hatálytalánítását.

A tárgysorozat végén a kisiparosok sérelme kerül napirendre. Az iparfejlesztési törvény, ugyanis teljesen megfelelnek a kisipar érdekeiről. Az aradi kereskedelmi és iparkamara most azt tervezi, hogy országos akciót indít a kamarák szövetsége útján a kisipar érdekében, mert ha a kisiparosság helyzetében nem áll be rövidesen változás, úgy a végleges katasztrófától kell tartani. Glück József tanácstag köszönetet mond a kamara vezetőségének a kezdeményezésért és ezzel a közgyűlés Vlad elnök zárószavai mellett véget ért.

Kommunista jelvény szerepel Ausztria címerében

BÉCS, július 28. Az osztrák köztársaság állami címerét megváltoztatják, mert kommunista jelvények vannak benne. A megállapítás széles körökben keltett feltűnést.

SZAVAZO SZELVÉNY

45

**AZ ARADI KÖZLÖNY 1930-as
STRANDSZÉPSÉG ÉS STRAND-
KIRÁLYNŐ VERSENYÉRE.**

JELÖLTEM:

SZAVAZO SZELVÉNY

45

**AZ ARADI KÖZLÖNY 1930-as
STRANDSZÉPSÉG ÉS STRAND-
KIRÁLYNŐ VERSENYÉRE.**

JELÖLTEM:

Végkielégítéssel leépítik a felesleges állami tisztviselőket

A kormány hárommilliárdos kölcsönt vesz fel a tisztviselőkérdés rendezésére — Tizenöt és fél milliárdot fordítanak hivatalnoki fizetésekre az idén

BUCURESTI, július 28. Az Adeverul érdekes cikket közöl az állam 35 milliárdos költségvetéséről, amelyből 15.6 milliárdot fordítanak a tisztviselők fizetésére. Ez a lap szerint tulsok és 10 milliárddal bőven meg lehetne oldani a tisztviselők fizetését. Az Adeverul megállapítja, hogy igen sok felesleges tisztviselője van az államnak, akiket ha na-

gyobb is lesz a munkanélkültség, el kell bocsájtani, mert csak így hozható egyensúlyba az állam mérlege. A lap megemlíti, hogy értesülése szerint a kormány hárommilliárdos külföldi kölcsönt keres arra a célra, hogy a felesleges tisztviselőit végkielégítéssel leépítse.

Meghalt özvegy Purgly Lajosné

A régi idők nagyszasszonya 75 éves korában Budapesten meghalt — Az elhunytban Horthy Miklós, Magyarország kormányzója, nagynénjét gyászolja — Özvegy Purgly Lajosné Aradon áldásos jótékonyt gyakorolt

ARAD, július 28. Ma délelőtt a budapesti Studio különösen Aradon nagy megdöbbenést keltett halálhírt röpitett szerte: meghalt özvegy Purgly Lajosné, néhai Purgly Lajos földbirtokos hitvese, született Constantini Berta.

A régi idők nagyszasszonya volt. Csodálatosan, legendásan jószívű, aki szíve jóságát egész életén át a szegényekre, az ő szegényeire szórta. Egy évtizeddel ezelőtti időkben az aradi szegények lelkében valóságos igalomként élt Purgly Lajosné. Istápolta a nincsteleneket, háza mindig nyitva állt azok előtt, akikhez a sors mostoha volt. Amidőn a szintén felejthetetlen emlékeztető anyósa: Purgly Jánosné, örökében átvette az aradi Polgári Jótékony Nőegylet elnöknői, fővédasszonyi tisztjét, maga Institórisz polgármester vezetett hozzá deputációt, hogy elvállalja a tisztséget, amely elől előbb kitérni óhajtott.

Ahogy megkezdte a Polgári Jótékony Nőegylet ügyeinek intézését, érezte, hogy a szegények segélyezését maradandó munkával kell kiépíteni. Így jött az Öreg Nők Otthona létesítésének eszméje, amelyet fáradhatatlan agilitása 1912-ben meg is teremtett az akkori Demeter-uccában. Védasszonytársnői akciója folytán, a Demeter-ucca lakói egyöntetűen azt kérték, hogy az uccát a Polgári Jótékony Nőegylet elnöknőjének emlékére, Purgly Lajosné-uccának nevezzék el és a város a kérelmet teljesítette is.

Az impérium éveit élt Aradon. Ekkor fájdalommal, de mégis megvált Aradtól. Fiai kivánságára repatriált, 1920-ban Budapestre költözött, azonban el-el látogatott Aradra és utójára három éve járt itt. A múlt év novemberében meghalt, tüdőgyulladásra kapott és azóta nem tudta visszanyerni egészségét. Hosszu hónapokon át volt kénytelen az ágyat őrizni, míg tegnap, 75 éves korában azután megváltotta szenvedéseitől a halál. Utolsó pillanatáig mellette volt unokahuga, özvegy Szalay Károlyné, az ismert aradi urinő, aki betegsége óta odaadón ápolta.

Türelemmel, megadással fogadta sorsát, amely hosszú hónapokra ágyának döntötte; de megadta azért azt a magas kort, hogy dedunokáit is megismerhesse. Néhány nappal ezelőtt Budapesten meglátogatta egy aradi urinő: A b r a y Lajosné, aki Purgly Lajosné áldásos aradi működésében fáradhatatlan segítőtársa volt, Purglyné ezekkel a szavakkal bucsuzott tőle:

— Fájó szeretettel gondolok Aradra. Ha kimégy a Nők Otthonába, mondd meg, hogy szeressék egymást, csak a szépeket keressék egymásban.

Ez volt az utolsó üzenete Aradnak, ahol annyi jót tett.

Halála kiterjedt és előkelő rokonságot

döntött gyászba. Fiai: Purgly János kormányzótanácsos, csanádmezei földbirtokos és vitéz Purgly Emil, csanádmezei főispán, testvérei: özvegy Antalffy Endréné és az Aradon élő özvegy Kugler Istvánné, valamint Horthy Miklós magyar kormányzó neje, született Purgly Magda, Purgly László sofronyai nagybirtokos, akiknek nagynénjük volt az elhunyt, gyászolják.

Özvegy Purgly Lajosné holnap szentelik be a Kerepesi-úti halottasházban és szerda délután 3 órakor helyezik örök nyugalomra a tompapusztai családi sírboltban. A lelki üdvéért az engesztelő szent misét csütörtökön mutatják be a battonyai római katolikus templomban.

Vizrebocsátják az első csehszlovák monitort

A nyár végén vagy ősz elején bocsátják a Duna vizére az első nagyobb cseh hajóegységet — Készül az új cseh hajólobogó

Prágából jelentik: A volt cseh haditengerészek *Mova Slovanum* havi közlönye legutóbbi számában cikket közöl, amelyben arról számol be, hogy nyár utóján vagy ősszel a Duna vizére bocsátják az első nagyobb csehszlovák hajóegységet. A dunai flotta kiépítését a lap azzal indokolja, hogy Csehszlovákiának

sziüksége van vízi gazdasági érdekeinek védelmére. Ez alkalommal a volt csehszlovák tengerészek „Adria forradalmi szövetsége” a cseh hadügyminiszteriummal egyetértve lobogót adományoz az új monitornak és egyúttal kidolgozza az új cseh hajólobogó-tervezetet.

Ujabb földrengés volt Délolaszországban

Szivettépő jelenetek a király körülján — Hatalmas pánik egy római templomban — Építési tilalom egy óriász tartományban — Eddig több mint kétezer halottja és négyezer sebesültje van a katasztrófának

RÓMA, július 28. Ma ismét földrengések rémitették meg Délolaszország lakosságát. *Lacionában* több földlökés volt észlelhető, amelynek következtében a már megrongált házak falai összeomlottak. Az összedőlt falak számos mentési munkálatokat végző katonát megsebesítettek.

Melfiben a király látogatása alkalmával szivettépő jelenetek látszódtak le. *Amikor a király autója megérkezett a városba, a lakosság sírva, zokogva borult az út porába és segítséget kért.* A király jelenlétében a romok alól egy anya holttestét vették ki. Az anya görcsösen szoritotta magához halott gyermekét.

Rómában ma délelőtt borzalmas pánik tört ki egy templomban. A mennyezetről néhány darab vakolat lehullott, mire az izgatott fantáziájú hívők azt hitték, hogy földrengés van és pánikszerűen menekültek. A menekülés közben számosan megsebesültek.

Nápolyi jelentések szerint a kormány *Villa Nouva* tartományban építési tilalmat rendelt el. A kormány egyébként elhatározta, hogy azokat a városokat, amelyek a földrengés súj-

totta területeken fekszenek, lassanként át fogják telepíteni biztosabb helyekre.

NÁPOLY, július 28. Vasárnap estig beérkezett jelentés alapján hivatalosan 2140 halott-ról és 4920 sebesültről tudnak. 4400 ház rombadőlt. A halottak egyre szaporodnak. A romok alól kiásott holttesteket még a helyszínen elégetik.

A földrengéssel kapcsolatosan érdekes kis epizódot jegyeznek fel. Montesarchiában lakik ifj. *Jurnik* Antal, pesti származású artista, aki a földrengéskor éppen öngyilkosságra készült és a halált várta. Egy Sztambul cigaretta dobozra meg is írta bucsusorait. A földrengés izgalmaiban azonban elfelejtkezett öngyilkosságáról, sőt ml több, ő is igyekezett az életét megmenteni.

— Aláírják a román-magyar kereskedelmi szerződést. Budapestről jelentik: A román-magyar kereskedelmi szerződés további tárgyalását a román delegátusok kérésére hétfőről a hét végére halasztották el. A tárgyalások olyan stádiumban vannak, hogy a hét végén előreláthatólag már csak a szerződés aláírása fog megtörténni.

POLOSKA, SVÁB, BOLHA RÉME POLICIDI

Tazleanut, a belügyminiszter kabinetfőnökét felfüggesztették állásától

Szoros összeköttetésben állott a zavargó diákszervezetekkel — Erintkezést keresett a letartóztatott Bezával és Zelea Codreanuval — Egy elfogott rejtélyes távirat A kabinetfőnököt állandó megfigyelés alatt tartja a rendőrség

BUCURESTI, július 28. A főváros politikai életének nagy szenzációja, hogy Tazleanu Vaida belügyminiszter kabinetfőnökét augusztus elsejétől felfüggesztették állásától. A hír nem érte váratlanul Bucuresti közönségét, azonban mégis meglepetés, hogy az exponált állású belügyi főtitkárviselőt a legutóbbi diákmozgalmak kapcsán tanúsított magatartása miatt egyelőre eltávolították állásából. Tazleanuval kapcsolatosan különböző rejtélyes hírek keltek szápra. Fővárosi újságok tudni vélték, hogy Beza merénylete után. Tazleanu annyira megijedt, hogy megszökött és vidéken bujkált. Különben is az utóbbi időkben rendkívül furcsán viselkedett. Amikor Danilot és Totut keresték, éppen

a kabinetfőnök adott nekik szállást a saját lakásán, ahol elrejtette őket a rendőrség elől.

Tazleanut éppen a diákszervezetek ajánlására vette a miniszteriumba Vaida, azért, hogy közvetlen kontaktusba kerüljön a miniszterium a diákokkal és hogy Tazleanu közrendet érdeklő információbázis legyen. Ugyilátszik azonban Tazleanu pontosan ellenkezőleg fogta fel feladatát és az antiszemita kezére játszott fontos és titkos ügyeket, mint a vizsgálóbíró megállapította, érintkezést igyekezett keresni Zelea Codreanuval. Először akkor akart vele beszélni, amidőn Codreanu a vizsgálóbíróhoz vitték, majd amikor ez nem sikerült, a vacaresti-i fogházban próbált kontaktusba lépni vele, de itt is megakadályozták.

A kabinetfőnök erre Beza egyik letartóztatásban levő fivéréhez fordult és beszélgetésük után Beza beleegyezésével, Tazleanu egy táviratot menesztett lasiba, ezzel a szöveggel:

„A kapitány csendet parancsol!”

A távirat el is ment, a szövege azonban föltűnt a lasi-i postán, mire visszatartották és átadták az ügyészségnek. Csakhamar megállapították, hogy a Beza aláírású táviratot Tazleanu adta fel. Erre azután még jobban megerősödött a rendőrség gyanuja, hogy Tazleanunak sok köze van a diákok zavargó szervezeteihez. Házkutatást tartottak lakásán és szombaton délelőtt elő is akarták állítani, azonban magasállására való hivatkozással vonakodott a rendőrtisztviselő kíséretében a rendőrségre menni és kijelentette, amennyiben megidézük, megjelenik az ügyészségen. A rendőrtisztviselő el is állott ekkor az előállításról, de azért

a lakásán 24 óra hosszat házi őrizet alatt tartották.

majd hétfőn megengedték, hogy kíséret nélkül mehessen el az ügyészségre.

Az ügyészségen Tazleanu beismerte, hogy amikor Codreanuval beszélni akart, a miniszter tudta nélkül cselekedett. Azt vallotta, hogy azért akart Codreanuval beszélni, hogy rábírja egy olyan levél megírására, amelyben Codreanu a híveit nyugalomra inti. Minthogy Codreanuval nem sikerült beszélnie, a fivérék egyikéhez fordult, aki egyébként Codreanu bizalmasa is és úgy hitte, hogy Beza távirata is elegendő lesz a kedélyek megnyugtására. Tazleanu vallomásának az a része, hogy a miniszter tudta nélkül avatkozott a dolgba, azért fontos.

mert sokan azt vélték tudni, hogy Vaida miniszter maga hatalmazta fel a kabinetfőnökét a közbelépésre.

Tazleanu vallomásáról az ügyészségen jegyzőkönyvet vettek fel, majd szabadonbocsátották, de továbbra is megfigyelés alatt tartják. A

miniszter azonban az ügyészség közbejötté miatt szükségesnek látta, hogy a kabinetfőnököt felfüggeszesse állásából, ami meg is történt.

A Dimineata ezzel kapcsolatosan érdekes cikket közöl, hogy Tazleanu leleplezése után azokat az intézkedéseket, amelyeket a belügy-

A király felháborodással ítéli el a diákzavargásokat

BUCURESTI, július 28. II. Károly király, aki többször a legnagyobb felháborodás hangján nyilatkozott a diákzavargásokról és többször kért erre vonatkozólag információt az illetékes miniszteriumtól, ma kihallgatásán fogadta Vaida belügyminisztert, aki részletesen tájékoztatta az uralkodót a jelenlegi helyzetéről és ismertette azokat az intézkedéseket, melyeket a kormány a rend megőrzésére

miniszterium az antiszemita zavargások ügyében tett, egészen komolytalanoknak kell tekinteni, hiszen azok azon a kabinetfőnökön keresztül történtek, aki a diákokkal összejátszott. Amikor erre figyelmeztették Vaidát, régi mondiását ismételte:

„Gyermekek azok, hagyják játszani őket”.

Intelligencia szempontjából is — folytatja a lap — rendkívül komikus figura Tazleanu és, ha Vaida el volt fáradva, akkor szükségére volt valakire, hogy felvidítsa. Ezt a szerepet Tazleanu nagyszerűen betöltötte. Tazleanu foglalkozása különben nem lehetett rossz, mert saját autója, sőt bankja is van, de vagyona egy lap is tartozott, amely a Stragea Regelui (Király strázsája) címet viselte. A lapnak ő volt a szerkesztője is és a hasábjain magáról, mint a király első strázsájáról beszélt.

vonatkozólag tett. Utána Cadere belügyi államtitkár jelent meg kihallgatásán. Öfelségénél és a bukovinai, valamint a besszarábiai utjáról számolt be. Elmondotta, hogy

a falusi ifjuság teljesen elzüllött, a fiatal falusi generációból kivessztek minden tekintélytisztelést és nem respektálják még a fejedelmeket sem. Az uralkodót a kihallgatás befejezése után különböző utasításokat adott az államtitkárnak

Figyelem!

4 Schmoll-fiu

Figyelem!

Ma 29-én és 30-án, azaz kedden és szerdán, délután 6 órakor, szenzációs vízi si-mutatványokat produkálnak a NEPTUN strandján, eddig teljesen újszerű műsor keretében. — A nagyszabású műsor szenzációja: Versenyfutás, ülő és nyugvó helyzetek, felállítás oldal és hátra, egy fulladozó megmentése, alkalmazás mint tutaj, szabad mutatványok.

Rossz idő esetén egy nappal elhalasztjuk.

Brasov, Str. Largă No. 5

Schmollpaszta R. T.

Szabad belépés!

Ingyenes cipőtisztítás!

Szabad belépés!

Anghelescu ellen elkövetett merénylet ügyében tovább folyik a szigorú vizsgálat

BUCURESTI, július 28. Stanescu vizsgálóbíró tovább folytatja a nyomozást Anghelescu belügyi alminiszter merénylete ügyében. Stanescu most azt akarja megállapítani, hogy Beza mikor és honnan szerezte a revolvert, a mellyel a merényletet elkövette. Beza erre vonatkozólag azt vallotta, hogy egy esztendővel ezelőtt az utcán egy ismeretlen embertől vásárolta. Erre a vallomásra azonban rácsúfol az a körülmény, hogy megállapítást nyert az, miszerint a fegyverszakértő kiderítette, hogy a

golyókat csak nemrégén vásárolhatták. Beza ekkor odamódosította a vallomását, hogy a golyókat valóban nemrég vette, de a fegyvert már régebben és, amint első vallomásában kijelentette, az uccán egy ismeretlenlőt vette. Ez sem állja azonban meg a helyét, mert Beza két hónappal ezelőtt Sterét is meg akarta gyilkolni és

a merényletet csak azért nem tudta végrehajtani, mert nem állott fegyver a rendelkezésére.

Vay Kázmér beismerő vallomást tett

Halassyt megtörte a fogház és rávallott sógorára — Vay önként jelentkezett vallomástételre

BUDAPEST, július 28. Vay Kázmér ügyében döntő fordulat történt és ezt a fordulatot Halasy Géza beismerő vallomása idézte elő. Halasyt ugyanis megtörte a fogház és nem mentegeti többé sógorát, Vay Kázmért. A védőjével való előzetes beszélgetés után Vay Kázmér kihallgatásra jelentkezett a vizsgálóbírónál, ahol beismerő vallomást tett.

A vizsgálati fogságtól egyre idegesebbé vált miniszteri tanácsos szerint Halasy egy ízben felkereste őt és azt mondta neki, hogy sokat keres az építkezéseken. Halasy ekkor azt az ajánlatot tette Vaynak, aki anvagi gondokkal küzdött, hogy pénzt bocsájt rendelkezésére és ezt az összeget — ha akarja — kölcsönnek tekintni, de ha akarja, meg is tarthatja. Vay több ízben kapott is pénzt Halasytól és ezeket az összegeket nem adta vissza.

Véres összetűzés történt az angol katolikusok és protestánsok között

Rendőrségi beavatkozás vetett véget a fellekzetési csatának

LIVERPOOL, július 28. A katolikusok és a protestánsok között antikatholikus plakátok kiragasztása miatt véres incidensek játszó-

tak le tegnap. A katolikus érsek tegnap hívei társaságában éppen a templomba tartott, amedőn szembetalálkozott egy protestáns melettel, amely az ő torz bábuját vitte. Ebből kifolyólag szóváltás keletkezett közöttük, amely később véres verakodássá fajult és a rendőrség csak gumibotokkal tudta szétverni a verakodókat. Tízperketen, közöttük három rendőr, súlyosan megsérültek.

Ezrek érdeklődése mellett folyt le az Aradi Közlöny léggömbversenye a strandon

Érdekes epizódok a nagy léggömb-versenytől — Lovagok elkészülték a küzdelme az elszálló, színes lufballonokért — „Aki nálam többet fog, az csak” — Kik nyerték meg az Aradi Közlöny porcellánajándékait? — A szavazatok mai állása

ARAD, július 28. Vasárnap kora reggel már egész sereg szép leány és fiatalember vizsgálta reménykedve az eget:

— Jaj, csak szép idő lenne. Csak ne esne és kimehetnék a strandra, hogy az Aradi Közlöny strandjátékán részt vegyek.

Ilyen sóhajtasok szálltak a felsőbb hatalmak felé s ugylátszik teljes eredménnyel, mert a reggeli, egészen hűvös időjárás után fél 11 óra tájban kislőtt a jótékony nap és meleg sugarakkal árasztotta el a vasárnapl díszlő öltözött várost.

A Neptun-strandon már kora délelőtt megindult a sürgés-forgás. Sorban vonultak ki hatalmas suite-el a strandszépségek. Az érdeklődés középpontjában a vendéglőben felállított vitrin állott. Itt foglaltak helyet az Aradi Közlöny ajándékai, a Szabó Albert üvegüzletéből beszerzett szép Rosenthal-porcellánok, amelyek izléses rendben sorakoztak fel.

Beavizálták az Aradi Közlöny, hogy aki vasárnap el fog egy léggömböt a strandon, műészi értékű Rosenthal-porcellán tárgyat nyer. A léggömbre erősített zászlócskán lévő szavazatszámot annak a szépséglistánkon szereplő hölgynek a javára írja, akinek akarja. A nyert tárgy is a zászlócskára felírt hölgy tulajdona.

— De jó volna megnyerni — sóhajtott fel egy csinosalaku leány.

— Fogj el egy léggömböt — válaszolta az egyik barátja — vagy ha nem vagy elég ügyes hozzá, fogj el egy fiatalembert, aki viszont neked lufballont fog.

Az Aradi Közlöny jelen volt munkatársát valóságos kérdés-pergőtűz alá vették.

— Mikor eresztik fel a léggömböket? Honnan eresztik fel őket? Mit kell csinálni, ha már elfogtunk egyet?

Ilyen és ehhez hasonló kérdések röpöködtek az Aradi Közlöny munkatársa felé, aki nyugodtan állta az ostromot és sorban felelt a türelmetlenül kíváncsi szépségeknek. Délelőli örömköltések közepette üdvözölték a léggömbkészítőt, aki hűsz „Aradi Közlöny” felírású, tarka lufballonnal megjelent és feszült izgalommal várta mindenki a startot.

Az Aradi Közlöny ünnéhelyéről, amelyet — semmi áldozatot nem kímélve — a strandközönség szórakoztatására rendezett, alábbi helyszíni tudósításunk számból bé:

Lovag a kabin tetején.

Délelőtt tizenegy óra van. Verőfényes, napsugaras vasárnap délelőtt. A Neptun-strand egész területét különös izgalom szállja meg. A strandlovagok, a strandszépségek és a sokgyermekes családapák az Aradi Közlöny-t mutatják egymásnak és nagy nekihívással tárgyalják a szépségversenyének mai szenzációját: a léggömb-versenyt. Délelőli hatalmas izgalom közepette megjelenik a „ballonmester”. Amíg a ballonmester próbálgatja a gömböket, az izgalom tetőfokára lép. Néhány mindentre elszánt ifju már ki akarja tépni a léggömböt a ballonmester kezéből. Nagyon izgatottak. Felrepül az első léggömb. Rohanás, tülekedés, nem érik el. Kirepül a strand területéről a törvényszék felé. Ugylátszik, le fog esni. Egy csokoládébarna ifju keresztülmászik a kabintetőn. Nem tudni, mi történt, csak egy negyedóra múlva kerül vissza. Épen akkor, amikor egy léggömböt elfognak. Még mindig ziláló melléből jó nagyot ríjt és azt mondta:

— Neki szerencséje volt, pedig nem is futott annyit, mint én.

Most az egyik kabinsor tetejét ostromolják meg a már nagyon belemelegedett, legények. A léggömb megakadt. El is fogta egy rézbőrű ifju.

Az első nyerő.

A vitrin mellett megjelenik az első hölgy. „Civilben.” Még nem volt ideje, hogy fürdőruhát vegyen magára, már két zászlóval a kezében kéri munkatársunktól az ajándékot. Bartók Irénke neve szerepel a zászlón. Még repülnek a léggömbök jobbra-balra, amikor egy fiatal gimnázista — igaz Kálmán — leteszi az első 1000 szavazatot jelentő zászlót. Most Aszlán Baba a kitiintetett hölgy.

Az uszodával szemben embergömolyag jelzi, hogy ott egy földre esett gömbért folyik a harc. Egy 20 év körüli kisporsolt fiatalember

„Gozó bácsi” négy léggömbje

Nem lehet a ballonokat a földön eresztetni. Belát, a ballonmestert eleveken szét akarják szedni. Az első délutáni ballon felrepül és a tömeg rohan. Egyszerre legalább száz kéz lendül az ég felé, százan akarják elfogni a léggömböt. A százegyedik fogta el: igaz Kálmán. Már írja is a zászlóra Aszlán Baba nevét. Most a tükörfürdő előtt okoz hatalmas izgalmat egy léggömb. Egy kéz kinyul, megfogja. Eleresztli. Egy másik kéz fogja meg. Az is eleresztli. Hirtelen egy csontos, kemény férfi kéz nyulik ki a tömegből; mefogta. Nem eresztette el: Farago Zoltán, astragyári tisztviselő a szerencsés. Vajjon kire fog szavazni a strandon közismert „Gozó bácsi.”

Nem kérdezhetem meg tőle, máris rohan, hogy egy másik gömbért harcoljon. Itt is tul-tett negyven évével a fiatalokon. Ő fogta el. Még mindig nem lehet vele beszélni, mert szalad tovább. Elfog egy harmadikat is. Még három se elég neki. Nem hiába volt sportember „az öreg”. Jól bírja az iramot. Sikerült egy negyediket is elfogni. Büszkén mondja:

— Aki utánam csinálja, az már csak.

A vitrinhez megy. Vajda Manca nevét írja a zászlócskára. Azt mondja:

— Szép kis leány, megérdemli.

A Gozó bácsi még Vajda Mancival a vitrin előtt beszél, amikor jön Messzer Frici, a leglélkesebb Vigh-párti. Két zászlócskát lobogtat a kezében. Ekkor érkezik a vitrinhez Putici Virgil törvényszéki főtisztviselő uccal öltözetben. Egy zászlót mutat egyik ismerősének és kérdezi:

— Tudod honnan van ez?

— A törvényszék udvarából. Putici Retchel Lulu nevét írja a zászlóra. Mosolyog. Azt mondja:

— Mégis csak jó, hogy törvényszéki tisztviselő vagyon.

Most a tulsó oldalon eresztünk fel léggömböket. Egyet elesip Messzer Frici Vigh Ibolyka főlovagja. Nem vár a kompra. Átussza a Marost és megy a zászlóval a vitrinhez. Ekkor egy kis kövér fiu éppen három zászlót visz oda.

— Plajbászt kérek — mondja hangosan.

Valaki ad neki egy front. Kényelmesen leül az asztalhoz. A zászlókra írja a kedvenc nevét: Székely Klári és a saját nevét: Westfried Laci III-ik gimnázista. Most egy fára felakadt léggömb okoz nagy izgalmat. Tizen rohanják meg a fát. Lerázzák a léggömböt. Nekirepül a vendéglő fatornácának. Megfogják, eleresztik. Még mindig ott táncol. Megint megfogják. Újból elrepül. Szegény léggömb mindent elkövet, hogy megfogják. És még sem fogták meg. Meg unja a játékot. Elrepül. Fájdó szívvel néznek utána, amint Mikalaka felé veszi útját.

Két esőkoládé színű ifju: Aradi Béla és Papp Antal jön a vitrin elé. Mindketten egy zászlót fognak.

Kérdezik:

— Mi történik most?

Megegyeznek. A szavazatokat Aradi Béla értékesítheti. A csinos Rosenthal-vázát Papp Antal adja Vajda Mancinak

kiugrik a tömegeből. Kezében lobogtatja a zászlót. Rohan a kedvenchez. A tömeg kiegyenesedik. Magyaráznak egymásnak. Vége délelőtti ballon-eresztésnek.

A tömeg izgatottan tárgyal. Mindenütt kipirulva tárgyalják a lefolyt eseményeket

— Délután másképpen lesz. Utána futunk és kövel leütjük. Egy hosszú bottal kiszurjuk. Ha addig élek, akkor is fogok egyet.

Nem tudok egy lépést se tenni. De kapós fiu lettem egyszerre. Szinte erőszakosak ezek a bájos, csokoládészinűre barnult leányok. Kérdeznek. És én felelek.

— Mondja: hány léggömb jön még délután? Hány órakor hozzák? 1000 szavazat értékű zászlócska lesz még? Mit ad, ha a Pista fog nekem egy gömböt?

Nehezen sikerül megszöknöm. Egyik sarokba rejtőzöm el. Gondoltam, hogy itt nem hallok semmit azokról a léggömbökről. A végzetem itt is utólért. Hallom, amint esküldöznek Vigh Ibolyka hívei:

— Akármilyen történet, ballont kell szerezni és punktum. Megértettétek? Így lesz!

Ugy délután négy óra felé járt az idő, amikor mezejttek a ballonok. Megindult a tömeg a „ballonmester” irányába.

Négyméteres salto egy hölgyért.

Most megrohanják az egyik kabinsort, a tetelén megakadt ballonért. Egy szemüveges fiatalember ugrik elsőnek fel. Rohan a ballon után, a kabintetőn. A ballon leröpült a tetőről.

A szemüveges a legügyesebb artisták becsületére való tigrissaltóval veti magát a négy méter magasan repülő zászlós léggömb után. A közönség sorában sokan elfordulnak, hogy ne lássák a mindenre elszánt ifju vakmerő bravurját. A szemüveges úgy ér földet, mintha egész életében csak saltózott volna. Mosolyog. Megnézi a zászlócskát.

— Ezer szavazatot ér — mondja a körülötte állóknak.

— Hogyan tehetett ilyet? — kérdezik többen.

— Ha mások a harmadik emeletről ugranak le egy nőért, akkor én is ugorhatok Aszlán Babáért négy méterre. Ezzel fogja a ceruzát és Aszlán Baba nevét írja a zászlócskára.

Az utolsó zászló.

A vitrin mellett ülve jegyezgetek, amikor valaki egy újabb zászlócskát dug az orrom alá. A zászlócskán 1000-es szám van. Felnézek.

— Hát ön is fogott egy léggömböt?

Kérdem az előttem álló fiatalembertől?

Az a kiragadott néhány jelenet, amit a

CENTRAL-MOZGO

pár nap óta ismétlően mutatott be a

TROJKA

hangos filmóriából csak halvány fogalmat ad azokról a szépségekről és abszolút művészi értékekről, amelyek ezt a filmet a hivatalos tényezők és a közönség bíráta szerint egyaránt a

legtökéletesebb hangosfilm

diszes címére méltóvá teszik. A mű belső tartalmi felépítését, rendezését, a szerepek megjatszását, a külső felvételket, a kísérő zenét és táncokat

rádióelőadások keretében

méltatják, ami már magában véve jellemző a darab értékére nézve.

Főszereplők:

Olga Tschechowa,
H. Ad. v. Schlettow
Premierje ma!

UTAZÁSI KEDVEZMÉNYEK iránt külföldi útja előtt **érdeklődjön** a D A C I A hivatalos menetjegyirodában **(Sándor Ferenc könyvüzletében)** „SZT. IMRE ÉV romániai főmegbízottja”.

— Csend! Ne áruljon el. Itt a zászló, fogja. **Mikó** Anni neve van rajta.

Aki a léggömböt fogta, nevét nem írta rá. csupán annyit: A. K. Két kezdőbetű. A fiatal ember megegyeszer titoktartásra intőn, a szája elé tette az ujját és eltávozott. Ez volt az utolsó zászló. Már elég késő van, de **Mikó** Annit gyorsan elő kellett keríteni. Végre sikerült. Nem akarta elhinni, hogy nyert és hitetlenül jött a vitrinhez:

— Hiszen nekem csak 50 szavazatom van — mondotta.

— Nem baj, mátol kezdve 1050-el folytatja.

Mikó Anni örömmel távozott a nyeremény-tárggyal és a megérdemelt 1000 szavazattal.

— Apropó, — fordul vissza — ki fogta meg a zászlócskát?

— Valószínűleg ugyanaz, feleltem, aki az 50 szavazatot küldte

Már az utolsók is távoznak a fürdőből, a mikor még mindig ilyen szavak hallatszanak:

— Léggömb... szavazat... zászló.

Ki kitől kapott nyereményt és szavazatot?

A következő strandszépségek kaptak a vasárnapi strandjátékunkon szavazatot a felengedett és elfogott zászlócskák után: **Aszlán** Baba 800, 800, 1000-es zászlók **Igaz** Kálmántól és 1000 **Zinner** Sándortól. **Vigh** Ibolyka 800, 800, 1000 **Messzer** Frigyesztől. **Vajda** Mancsi 500, 500, 800, 1000 **Faragó** Zoltántól. **Székely** Klári 500, 800, 1000 **Weszfried** Lacitól. **Braun** Hilda 500, 500 **Nagy** Lajostól. **Reichel** Lulu 500, 1000 **Pufici** Virgiltól. **Bartók** Irénke 500 **Mercea** Gáttától és 500 egy ismeretlen lovagtól. **Parecz** Baba 500 **Institúrisz** Tibortól. **Belgram** Kató 800 **Engel** Lászlótól. **Löcs** Maca 800 **Schwartz** Sándortól. **Vulcu** Mici 500 **Engel** Zoltántól. **Mikó** Anni 1000 A. K.-tól. **Marián** Aranka 500 B. V.-tól. Ezenkívül **Aradi** Béla még nem érvényesített 500 szavazatot. **Schwartz** Ferenc 800 szavazatot két részre osztott **Vajda** Mancsi és **Vigh** Ibolyka között. Tehát, amint kitűnik, a 40 felengedett léggömbből 28-at fogtak el és 12 elröpült. Az elröpült léggömbök még nem tekinthetők elvesztettnek, mert ha lakott helyen esnek le, megtalálódik kitöltve, mint érvényest beküldik az Aradi Közlöny kiadóhivatalának. Vasárnapi strandjátékunk ezzel tehát nem ért véget, mert a környéken elfogott zászlócskákat még csak ezután fogja hozni a posta.

Harmincnyolcezer szavazat.

Tehát vasárnap és ma a legtöbb szavazatot kapták:

Aszlán Baba 6000. **Vigh** Ibolyka 5000. **Reichel** Lulu 5000. **Vajda** Mancsi 4000. **Székely** Klári 2500. **Bartók** Irénke 1800. **Birkenheuer** Sacy 1600. **Belgram** Kató 1000. **Mikó** Anni 1000. **Braun** Hilda 1000. **Löcs** Maca 900. **Marián** Aranka 800. **Kornis** Margit 700. **Vulcu** Mici 700. **Molnár** Nórka 600. **Parecz** Baba 600. **Brunner** Káci 500. **Szigethy** Baba 500. **Rosenzweig** Klári 500. A fentiekén kívül még számosan kaptak jelentős számú szavazatot, ezekkel együtt vasárnap és hétfőn 38.000 szavazat érkezett, ami eklatáns bizonyítéka annak a hatalmas érdeklődésnek, ami az **Aradi Közlöny** szépségversenye iránt megnyilvánul.

Strandünnepünk nagyszertűen sikerült, ezt minden elfogultság nélkül megállapíthatjuk. Sikerült egy napra egy kis szint, életet vinni a strandra és hozzájuttatni szépségversenyünk résztvevőit szép ajándékokhoz, valamint nagyszámú szavazathoz, anélkül, hogy bárkinek bármilyen anyagi áldozatot kellett volna érte hozni. A léggömb-verseny szavazatai sokat jelentettek egy-egy strandszépség helyezése szempontjából és a végső finis a győzelem felé ezzel meg is indult. Ki lesz a győztes ebben a finisben, az még teljesen a jövő titka.

Szépségversenyünk mai állása ezután a következő:

Vigh Ibolyka	17180	Vértes Cella	1607
Aszlán Baba	16530	Zászló Biri	1428
Reichel Lulu	12225	Belgram Kató	1420
Székely Klári	11475	Parecz Babi	1322
Vajda Mancsi	9935	Valatin Lili	1304
Kornis Margit	8078	Czégka Baba	1236
Tamasdan Octavia	6342	Comsa Baba	1236
Birkenheuer Sacy	6082	Kelemen Irma	1212
Roth Klári	5970	Szömörkényi Magda	1102
Jahl Maresi	5931	Mikó Anni	1050
Halmos Bözsi	5775	Nyári Anikó	1010
Fischl Róbertné	5550	Eibert Nusi	982
Brunner Káci	4470	Nádassy Erzsébet	920
Sepsy Sándorné	4950	Kepes Márta	920
Vas Boriska	4674	Berár Ilonka	880
Vikol Magduska	4640	Mados Juliska	872
Bartók Irénke	4560	Hoffmann Baba	787
Marián Aranka	4364	Berger Pólka	695
Dőszeghi Józsefné	4225	Noszkay Manyika	657
Barbura Iris	3982	Anerkan Lucy	632
Szigeti Baba	3957	Weinfeld Mariska	565
Joanovics Györgyi	3637	Bogdan Nelly	536
Molnár Nori	3626	Fredmann Ili	536
Scharfstein Mancsi	3524	Scharfstein Emma	523
Brenner Sárika	3472	Dulfner Rózi	522
Melzner Gyuláné	3362	Grosz Klára	522
Altmann Boriska	3226	Tudor Zseni	487
Farkas Mariska	3164	Körössy Nusi	464
Heller Olga	3115	Paulini Róbertné	447
Kabdebó Imi	2985	Oravetz Ili	445
Hajnal Babi	2922	Kotulics Maria	402
Suciu Jánosné	2870	Atzél Ferencné	350
Silberer Sacy	2690	Götz Imréné	330
Kónya Mancsi	2570	Bakk Imréné	326
Vulcu Mici	2374	Scharfstein Ella	323
Löcs Maca	2364	Kalmár Rózi	305
Kárpáthy Irén	2264	Stancovici Speranța	297
Braun Hildegard	2244	Szanizló Böske	287
Sándor Mancsi	2178	Simon Pirike	278
Kluger Juli	2121	Ince Mihályné	242
Szabó Olga	2100	Gyulán Florika	236
Rosenzweig K'ári	2097	Suciu Anita	202
Book Hermanné	1970	Fischer Mancsi	82
Gartner Olga	1820	Gaal Dudi	60
Weiszberger Márta	1812	Schwartz Ida	60
Stoian Marika	1811	Haász Erzsi	57
Diamant Olga	1802	Hanecker Erzsike	56
Bossánvi Edith	1800		

PECSKA :

Kuliner Irén	3474	Molnár Jolánka	1642
Mang Méri	3170	Kovács Ica	750
Heim Klára	2820	H. Jurik Rózi	664
Uglesity Olga	2322	Reiner Anni	660
Elias Lili	2121		

Megkezdte a legfelsőbb törvényszék

Csekély érdeklődés mellett tárgyalja a Tuka perének tárgyalását

legfelsőbb fórum a pert — Ítélet csütörtökre vagy péntekre várható

BRÜNN, július 28. A legfelsőbb törvényszék ma reggel fél kilenc órákor megkezdte a Tuka-per tárgyalását. Az érdeklődés csekély volt, csupán néhány brünni ügyvéd és hírlapíró volt jelen. Tukát dr. Ottlik Iván védte. Az elnöki székben Nussbaum elnök ült és mellette három szavazóbíró foglalt helyet. Az elsőfoku ítélet felolvasása déli fél egy óráig

tartott, amikor áttértek a másodfoku bíróság ítéletének felolvasására, ami ma nem nyert befejezést és holnap fogják folytatni. A védő terjedelmes, 73 oldalra terjedő elaboratumában terjesztette be semmisségi panaszát. Ítéletet csütörtökön, vagy pénteken fognak hirdetni és ezzel a nagy per jogerősen befejeződik.

Az Unio Nasic francia—holland csoportjának képviselője Aradra érkezett

Fantasztikus hírek vannak forgalomban a Lomási Erdőipar r. t. ügyéről — A pénzügyminisztérium képviselője még nem érkezett meg

Az Aradra érkezett delegátus jelentést küldött Párisba.

ARAD, július 28. Különléle lapokban a kommentárok egész serege jelent meg arról a hatósági eljárásról, amely a Lomási Erdőipar r. ellen adókihágás címén indult meg. A hatóságok a legnagyobb diszkrécióval kezelik a Lomási Erdőiparral kapcsolatos eljárást és így érthető, hogy egyes lapok részéről sok valótlanság is napvilágot látott

a hivatásos könyvszakértők jelenlétében ezen levelezés egy részét kiadják

Autentikus helyről beszerzett információk szerint a tulajdonképeni könyvvizsgálatot a bucaresti-i pénzügyminisztérium kiküldött delegátusa fogja végrehajtani, aki azonban még nem érkezett meg Aradra, tehát nem felelnek meg a valóságnak azok a forgalomban levő hírek, amelyek arról számolnak be, hogy a könyvvizsgálat már folyamatban van.

A Lomási Erdőipar részvénytársaság ellen megindított adókihágási eljárásban mindeddig semmi változás nem történt. Amint lapunk legutóbbi számában megírtuk, az ügyesség lefoglalata a vádlalat üzleti könyveit és levelezését. Miután azonban a folyamatban levő üzletek lebonyolítására a Lomási Erdőiparnak szüksége van a levelezésre, **Ludosan** u vizsgálóbíró hozzájárult ahhoz, hogy

A tegnapi nap folyamán Aradra érkezett a Lomási Erdőipar részvénytársaság anyavállalatával, az Unio Nasic-al szoros összeköttetésben levő francia—holland tőkecsoport képviselője, aki a Lomási Erdőipar vezetésével informáltatta magát a tényállásról. A kapott felvilágosításokat nyomban közölte párisi megbízóival.

H I R E K

Mégis megoperálták Mussolinit

A hangos cáfolatok után beismerés követte — A Popolo d'Italia érdekes cikke

RÓMA, július 28. Annak idején Mussolini megoperálását a hivatalos olasz sajtó erősen megecáfolta. A Popolo d'Italia viszont most beismeri, hogy a miniszterelnököt valóban megoperálták, de ugyanakkor erősen tiltakozik a párti antifascista sajtóorgánus: az Avanti cikke ellen, miszerint Mussolini gyógyíthatatlan betegségben szenved. A Popolo d'Italia cikke ezzel ellenkezőleg azt állapítja meg, hogy a Ducenak csak jelentéktelen gyomorbántalmaj voltak és az operáció könnyű lefolyású volt. Valótlannak minősíti a lap azt is, hogy Mussolini visszavonult volna és csak névleg állana a kormány élén.

— Időprognózis. Meleg idő várható. zivatarokkal, majd némi hősüléssel.

— Interpelláció az egyiptomi zavargások miatt az angol alsóházban. Londonból jelentik: Az alsóházban Dalton külügyi államtitkár bejelentette, hogy az egyiptomi zavargások alkalmával 26 zavargó esett áldozatul. A rendőrök közül 279, a zavargók közül 204 a sebesültek száma. Az angol hadihajók Port Saidban és Suezben horgonyoznak. A Rhé Elisabeth nevű angol hajó pedig Angliában maradt. Az angol kormány meggyőződött arról, hogy az idegen állampolgárok élet- és vagyonszabadsága megfelelő védelemben részesül. Sanders hadügyi államtitkár egy interpellációra adott válaszában kijelentette, hogy a Suez őrző haderő tizezer főből áll és Port Saidban Alexandriában Imailában és Kairóban foglal helyet.

— Kommunisztazavargások Ausztráliában. Londonból jelentik: Clovellyben, Sidney közelében a kommunisták bosszúból leromboltak egy házat, mert a háztulajdonos bosszúból kilakoltatott egy szocialista lakót. A rombolást negyven kommunista hajtotta végre. Másnap detektívek jelentek meg a helyszínen. Akkor ott tartózkodó tizenegy rombolót bilincsekbe verték. A lesben álló kommunisták megtámadták a rendőrséget, akik azonban gummibotokkal verték szét a támadókat.

— Fagyhullám Újzeeland felett. Londonból jelentik: Újzeeland felett fagyhullám vonult el, amelyet hatalmas hóvihár követett. Hasonló időjárásra harminc esztendő óta nem volt példa.

— Az amerikai munkások bojkottot követelnek a szovjet áruira. Londonból jelentik: Az amerikai munkások bojkottot követelnek a szovjetből importált árukra, azzal az indoklással, hogy az amerikai vámtörvény tiltja a tegyencek által gyártott áruk forgalombahozatalát.

— Antiszemita verekedők Balfóban. Balfóból jelentik: Tegnap este ismeretlen tettesek megtámadták a hazafelé tartó Lipson-testvéreket. A két testvér védekezni próbált, azonban a támadók véresre verték őket. A jelekkel ítélve, antiszemita fiatal emberek támadásáról van szó.

— Herzl-gyásznap a zsidó lakóhelyen. Herzl Tivadar halálának évfordulóján, tegnap a zsidó iskola udvarában az aradi Barissia emlékünnepélyt tartott. Az ünnepélyt Chilverz Hermann, a Barissia elnöke rövid beszéddel nyitotta meg és az estély jelentőségét méltatta. Utána Berkovits Dániel elénekelt nagy siker mellett az „Él molé ráchámim“ halotti imát, utána Chilverz Hermann szép előadást tartott „Herzl és az ifjúság“ címen. Az estély egyik legszebb pontja Jávor Alfréd ismert színművész hatásos szavazata, a „Messiás Heroldja“ című vers volt. Ezután Neuländer N. barissianus Kadis imát mondott, végül Ibn Schamir oxfordi egyetemi hallgató tartott német nyelvű előadást „Herzl és Balfour“ címen. Az ünnepélyt Chilverz Hermann záró szavazattal ért véget. Az ünnepélyen nagyszámú közönség vett részt.

— Fürdés közben a Marosba fulladt. Kovács Lajos tizennégy éves bérés tegnap délután Mondorlak községben a Marosban fürdött. Fürdés közben hirtelen görcsöt kapott. Mire segítségére siettek, már a víz alá merült. Nyomban keresésére indultak, de eddig nem sikerült kifogni holttestét.

Meg akarják buktatni Bratianu Vintilát

A liberális párt elnöke Duca, utódja Bratianu György lenne — A liberális vezetők egymás ellen

BUCURESTI, július 28. A liberális pártban felhasználják a nyári politikai szünetet arra, hogy a belső viszályokat az őszi ülés-szak megnyitásáig likvidálják. A legújabb szenzációja a pártéletnek az, hogy dr. Anghelescu volt közoktatásügyi miniszter akciót indított Bratianu Vintila ellen. A volt miniszter sorba járja a párt befolyásosabb vezetőit és kapacitálni igyekszik őket, járuljanak hozzá az általa javasolt megoldáshoz, amely a következő:

— Bratianu Vintilát lemondadni. Helyébe pártelnöknek Ducát kell megválasztani. Ezzel

szemben visszavonja a párt Bratianu György és híveinek kizárását és Duca utódjává az elnöki székben Bratianu Györgyöt jelölik ki, illetve előre kimondják, hogy a következő pártelnök Bratianu György lesz.

Politikai körökben nagy érdeklődéssel várják, mit fognak szólni a párt vezetői a volt közoktatásügyi miniszter által javasolt megoldáshoz. A Cuvantul szerint Bratianu György, nem hajlandó semmi körülmények között visszatérni a pártba, még abban az esetben sem, ha Duca utódjává jelölik.

Hölgyek nélkülözhetetlen
arcszépítő szere a

Serail-crém

Készíti:

ROZSNYAY-gyógyszerlár, Piața Avram Iancu,
a CREDIT r.-t. tagja.

— Házasság. Budapestről jelentik: Petkovics Angyalka és Gorka Antal 1930. augusztus hó 5-én tartják esküvőjüket a jáki kápolnában (városliget, Vajdahunyad vára).

— Anarchista mozgalmat készítettek elő Spanyolországban. Párisból jelentik: A toulousi spanyol anarchisták élénk propagandát fejtenek ki. Az anarchistáknak az a tervük, hogy megbizottakat küldenek ki Spanyolországba, akik augusztus elsejére lázadásokat és nagy tömegmozgalmat színterének. Tegnap több spanyol anarchista letartóztattak. A letartóztatottak közül öt ellen már korábban kiutasító határozat volt folyamatban.

— A 100.000 pengős csekkhamisítás-ügyben bizonyítást rendeltek el. Budapestről jelentik: Az emlékezetes Watzdorf-ügyben, aki ellen ugyanis 100.000 pengős csekkhamisítás vádját emelték, a vizsgálóbíró báró Watzdorf kérelmére elrendelte herceg Esterházy aláírása valódiságának megállapítását.

— Szenzációs letartóztatások várhatók Ottó Károly iskolaigazgató ügyében. Budapestről jelentik: Ismeretes, hogy Ottó Károly iskolaigazgatót zsarolás miatt letartóztatták. Ma a rendőrség házkutatást tartott lakásán, ahol olyan adatok birtokába jutott, amelynek eredményeként szenzációs letartóztatások várhatók.

— Az első református Istentisztelet Ujmelakán. Ujmikelaka református lakossága lélekemelő ünnepséggel tartotta első református Istentiszteletét, az ottani állami iskola nagy előzékenységgel rendelkezésre bocsátott tantermében. Ezen Istentisztelet keretében Csécsy Imre ref. esperes tartott hatástekelő beszédet a nagy számban egybesereglett hívekhez. Az Aradhoz való csatolás óta indult meg a mozgalom, hogy a többi külső városrészekhez hasonlóan, itt is rendszeres istentisztelet tartassanak és főleg Lőrinczy Dengezicsné ref. nőszövetségi tag lelkes fáradozásának köszönhető, hogy a lelkekből fakadó kívánság megvalósulhatott.

— Szívbetegnek és érlelmeszesedésben szenvedőknek a természetes „Ferenc József“ keserűviz használata könnyű és pontos béli működést biztosít. Klinikai vizsgálatok igazolják, hogy a Ferenc József viz különösen agyvérzésre és gutaütésre hajlamos idősebb embereknek kitűnő szolgálatot tesz. A Ferenc József keserűviz gyógyszer-tárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Fiókot építenek a Skoda-művek. Prágából jelentik: A Narodni Politika szerint a Trencsén és Ilava közötti Máriatölgyesen megkezdik a Skoda-művek fiókjának építését. Az építkezés nyolcezer négyszögölnyi területre terjed és hat évig fog tartani.

Fodor Ella

fényképész külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett, műterme vezetését átvette és a külföldön tapasztalt újdonságokat már minden felvételnél alkalmazza mélyen leszállított árban

Hitelezési csalás miatt őrizetbe vette a rendőrség Fayer Sándor kormányfőtanácsost

A kormányfőtanácsos önként jelentkezett a rendőrségen. — Egy ékszervásárlás epilógusa.

BUDAPEST, július 28. A budapesti törvényszék megkeresésére a főkapitányság elfogató parancsot adott ki Fayer Sándor dr. kormányfőtanácsos, volt részvénytársasági vezérigazgató ellen hitelezési csalás miatt. A délutáni órákban a főtanácsos megjelent a főkapitányság központi ügyeletén, mert értesült róla, hogy keresik. Az ügyeletes rendőrtisztviselő felmutatta Fayer Sándor dr.-nak az elfogató parancsot, amelyből kintunt, hogy Dán Marcel és Braun Irma ékszerkereskedő-cég feljelentésére rendelték el a letartóztatását.

Fayer a rendőrségen protestált az őrizetbe vétel ellen és kijelentette, hogy az ékszereket vásárlás alkalmával váltókkal fizette. Arra a kérdésre azonban, hogy a váltókat kifizette-e, nem tudott választ adni. Fayer Sándor ellen egyébként csődeljárás és egy másik bűnügy is folyamatban van.

— Dr. Sarbu Péter nagyhalmágyi közjegyző. A hivatalos lap tegnapi száma közölte, hogy az igazságügyminisztérium az Aradon széles körökben ismert dr. Sarbu Péter temesvári közjegyző-helyettesét, dr. Sarbu György aradi ügyvéd öccsét, Nagyhalmágyra közjegyzőnek nevezte ki.

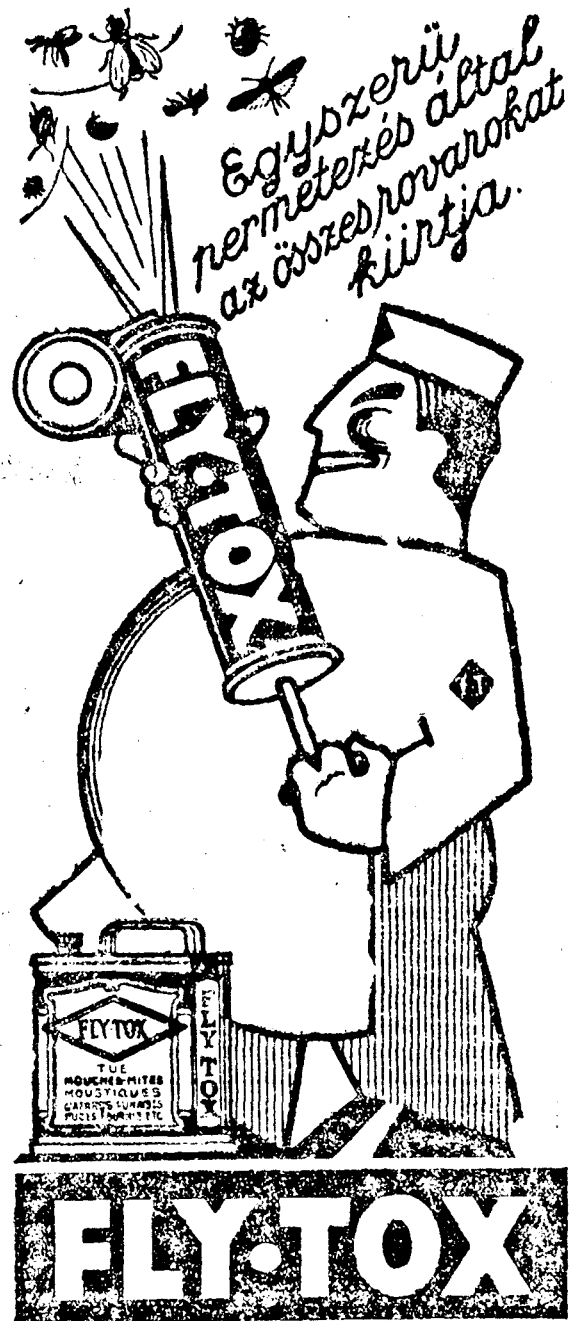
— Palku Lázár csődügye. Ismeretes, hogy Palku Lázár csődügyében a temesvári Tábla dr. Rohan Demeter világozi ügyvédet tömeggyónoki tisztébe visszahelyezte. A Tábla határozata folytán az aradi törvényszék elrendelte dr. Rohan birtokba vezetését. A törvényszéknek e határozata ellen dr. Hoffmann Lajos aradi ügyvéd feljelentést adott be, amit a Tábla szombaton tartott ülésében elutasított. Itt említhetjük meg, hogy dr. Hoffmann ügyvéd költségjegyzékét ma tárgyalta a csődválasztmány, amely akként határozott, hogy az ügy tárgyalását a Semmitőszék döntése után időre halasztja, de ahova a csődhitelzők Rohan visszahelyezése ellen felebbeztek.

— Halálozás. Domján Lajos aradi címfestő, folyó hó 27-én, hosszabb szenvedés után, 39. évében elhunyt. Halálát feleségén és kis leányán kívül kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése folyó hó 29-én, kedden délután 6 órakor lesz az aradi felsőtemető halottasházából.

— Dr. Antal bőrgyógyász és urológus, rendelőjét Strada Romanului (Zrinyi-ucca) 14. alá helyezte át. Diathermia, Quarz, kozmetika.

— Dr. Duschnitz szemorvos rendelőjét Strada M. Nicoara 16 alá (Petőfi-ucca) helyezte át.

— Dr. Krauss szabadságáról visszatért.

FLY-TOX
 Kapható: Gyógyszertárakban,
 droguériákban, illatszertárakban, stb.
 Főlerakat:
 Str. Piantelor 26, Tel. 342/93. București.

FILM KÖZLÖNY

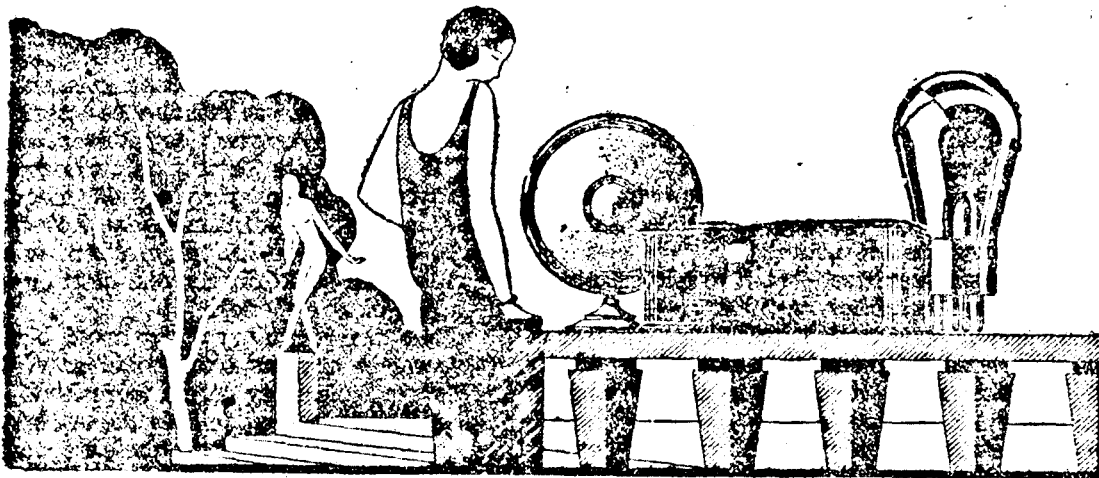
Troika

Hangosfilm-bemutató a Central-mozgóban

ARAD, július 28. Az orosz filmművészet egy újabb remekét mutatta be ma délelőtt az aradi Central mozgószínház igazgatósága. A film címe: Troika. Rendezője: Wladimir Strijewski. A mi filmközönségünk előtt még nem nagyon ismert e név és hogy a filmet kellőképpen értékelni tudjuk, meg kell ismerkednünk Wladimir Strijewskivel, a filmrendezővel, aki művészetének teljes konstruktivitását lehelte a Troikába, amelynek minden egyes jelenete magán hordozza az orosz faji tulajdonságok, meglátások bélyegét.

Wladimir Strijewski filmalkotása életfőtben az európai filmalkotásokkal szociális légkörbe olvasztja a maga mondanivalóit. A színész egyénisége és maga a cselekmény valahogyan teljesen begyűrődött a képszerűségbe, amely a maga művészi kivitelében elvezgyül a stilszerűen komponált zene hangjaival és teljesen dominálja az alkotást. Strijewskinek a hangosfilmművészete komponenseit, a színész játékát, az objektív meglátóerejét és magát a cselekményt sikerült egy olyan közös platformra hozni, hogy a szemlélő előtt tökéletesen azt az impressziót kelti, hogy egyik a másik nélkül nem adhatja meg a film művészi tartalmát.

A film tartalma egy egyszerű orosz gazdálkodó tragédiája, aki a sors különös véletlensége folytán beleszöppen egy főúri hölgy szexuális szeszélyébe. Ettől a pillanattól kezdve a paraszti létben, nyugomban élő gazdál-

Standardyne HALOZATI TUNGSRAM BARIUM CSÖVEKEL

A „Standard csereakció” augusztus 15-ig meghosszabbítjuk.

kodó elveszti önmagát, a családját és mindenét, ami nyugalmat és boldogságot biztosított életében. Olga Tschehova, Adolf von Schlettow és Helena Stees ragyogó művészetére épült a

darab. Mind a három szereplő azonos fontosságú oszlopa a Troikának, amely mindenféleképpen élményt jelent a mozilátogató közönség számára.

Széleskörű kommunista összeesküvésnek volt az első eredménye az Anghelescu államtitkár ellen elkövetett merénylet

A LUPTA szenzációs cikke — **Elfogtak a román határon egy macedon diákot**

BUCURESTI, július 28. A Lupta jelentése szerint, a kormány a legerélyesebb intézkedéseket tervezi az antiszemita zavargások elfojtására. A Lupta szerint ezek az intézkedések a beltéridőn és a külföldön is egyaránt, igen nagy meglepetést fognak keltetni.

A vizsgálóbíró megállapította, hogy az Anghelescu államtitkár ellen elkövetett merénylet tényleg összefüggésben az ujdobrudzsal agrártörvénnyel, hanem a merénylet rendkívül széleskörű összeesküvésnek az

első eredménye. Az összeesküvés részben kommunista alapon, másrészt pedig szovjetkezeknek irányítása révén történt. Ezt a tényt megerősíti az a körülmény is, hogy román határőrök elfogtak egy diákot, aki a román-macedon diákszövetségnek a tagja és akit abban a pillanatban fogtak el, amikor a Dnyeszteren át, Szovjetországra akart szökni. A nála talált iratokból és vallomáiból kiderült, hogy ő volt az összekötő kapocs az orosz szovjetek és a diákszövetség között.

Összeverekedtek Zelea Codreanu hivei

Az „árulások” véres kimenetelű ünnepélye — Egy halott és több sebesült áldozata van a verekezésnek

BUCURESTI, július 28. Tegnap délután hatalmas tűz ütött ki a fővárosban. A Carol Zimmer lakkgyár óriási lángokkal égni kezdett. A gyárban már szombaton is volt tűz, ezt azonban a munkásoknak csakhamar sikerült lokalizálni. Vasárnap délután azután újabb tűz keletkezett és miután a munkások nem

voltak a gyárban, a veszedelem hamarosan áttérjedt az egész vállalatra. Mire a tűzoltóság megérkezett a helyszínre, a nyersanyag nagy része és százezer doboz lakk elpusztult. A kár husz millió lej, amely azonban biztosítás útján megtérül.

Megakadt a bizonyítványok kiadása az aradi városházán

Csak annak adnak ki bizonyítványt, aki nem tartozik adóval — Luta dr nyilatkozata — „Mi vagyunk anyagilag felelősek”

ARAD, július 28. — Kérem, ez az álláspont már teljességgel tarthatatlan.

Igy panaszkodott ma egy aradi iparos a városháza folyosóján, ahol az ügyes-bajos emberek serege hullámozott az egyes hivatalok ajtaja felé. A méltatlankodó iparos kezében iráscsomóval állott tanácsstalamul a polgármesteri hivatal előszobájában.

— Most már nem lehet egyetlen bizonyítványt sem kapni, ha az ember nem igazolja, hogy kifizette minden adóját — panaszkolja — és most sürgősen kellene egy erkölcsi bizonyítvány. Nem adták ki, mert tartozom az államnak. Hát ki nem tartozik manapság. Ezért nem lehet guzsbakötni a polgert.

Az iparos panasza teljesen helytálló volt az aradi városházán megakadt a bizonyítványok kiadása ama pénzügyminiszteri rendelet következtében, amely — mint megirtuk — az új törvény alapján utasította a közhivata-

lokot, ne adjanak ki semmiféle hatósági bizonyítványt mindaddig, amíg a kérvényező nem igazolja, hogy nincs adóhátralékban. Természetesen ez erősen megcsappantotta a bizonyítványok kiadását, mert a mai viszonyok között csak kevés ember dicsekedhetik el azzal, hogy kifizette minden adóját. Az ügyben felkereste az Aradi Közlöny munkatársa Luta dr Cornel dr. polgármestert, aki a következőket mondotta:

— A törvény rendelkezései nyomán szigorúan végrehajtjuk a rendeletet és csak annak adunk ki bizonyítványokat a városházán, aki igazolni tudja, hogy nincs adóhátraléka. Nem tanúsíthatunk ebben a tekintetben semmi elnézést, mert a törvény bennünket tesz anyagilag felelőssé. Így tehát a jövőben az, aki valamilyen községi bizonyítványt akar, az előbb szerezzen igazolást arra, hogy kifizette minden adóját.

Veszedelemesen növekszik a válások száma Aradon.

Naponta érkezik kérvény az aradi törvényszékhez. A férfiak kériknagyobb részt a válást. — Szociális bajok, nyomor, keresetnélküliség a válóokok.

ARAD, július 26. A barátom egy éve nősült, fél éve még áradozva beszélt a házasság intézményéről, levett kalappal dicsekedett a boldog otthonról, amelybe fényt, derűt és pótolhatatlan meleget hoz az asszony. Tegnap fejébe nyomta a kalapot s talán legjobban szeretett volna kikerülni, de egy szűk ucca kellehetetlenül egymás elé sodort:

— Szervusz, szervusz — zengett köszönetünk. — Mit szólsz ehhez az időhöz, — kezdgettük egymást — megbeszéltük a tegnapi és a jövő hetet, lekritizáltuk nyomoruságos életünket s aztán mint jövevényes barát megfedtem:

— Öregem, nem szégyelled magad, hogy fiatal nős létedre egyedül bandukolsz? Hol van a nagyságos asszony, mit csinál, egészséges? Hogy vagytok?

Széles tekintettel mért végig a barátom, szeretett volna lenyelni, a következő pillanatban valószerűen már a gyilkosságtól sem rettent volna vissza:

— Köszönöm kérdésedet, — mondotta sanyanykásan s olyan hatást gyakorolt rám, hogy akaratlanul is háziasszonyom gyömbéres uborkájára gondoltam. — Köszönöm komám, mi tagadás, ma már jól vagyok...

— Ma már?...

— Igen, ma már egészen jól vagyok. Tegnap adtam be a válópert.

Elköszöntünk. Többet egy szót sem kérdeztem barátomtól. Arcán láttam a kiábrándulás fásult vonásait, a szeméből kikiáltott a borzalmas elégedetlenség. A barátom nagyon csalódhatott a fél év előtt felülmulhatatlannak hirdett házasságban...

A házasság és a válás, ha sorrend dolgában nem is kerül a világbeke és munkanélküliség hatalmas problémái elé, nem sokkal kerülhet utána sem. Amennyire problémátlan sokszor a házasság, olyan mértékben súlyos és kellemetlen a válás.

Minden házasság nyomában ott settenkedik a mai modern és tulkulturált idők átka: a válás, amely inkább előbb, mint később, de annál gyakrabban bekövetkezik.

Mindennap érkezik beadvány az aradi törvényszékhez, amelyekben a házasságok szétbontását kéri. A válást legtöbb esetben, a férfiak indokolják meg. Kortűnet ez, avagy lovagias gesztus, amely mögött közös megállapodás rejti, ezt nehéz általánosságban megítélni. Annyi bizonyos, hogy a mi törvényeink nem ismerik a közös megállapodás alapján történő válást s így feltétlenül szükséges, hogy a házasságok valamelyike — még közös beleegyezés esetén történő válásoknál is — magára vállalja a „hibásságot“.

— Keresem az emberek lelkét, — mondta a bíróság egyik tagja, aki életében nagyon sokat foglalkozott válóperekkel. — Nézem az embereket, az emberi megértés lupáján keresztül, hogy megértsem ezt a borzalmasan terjedő betegséget.

„Rájöttünk arra, hogy nem illünk egymáshoz“, mondja az egyik kérdezősködésünkre, amikor a bírói talár alól az emberi szív őszinte rokonszenve szólal belőlem. „Azt hittük, hogy menni fog és nem megy... én nem keresek, állásomból kidobtak, nincs száraz konyér sem az asztalon, nincs ruha és nincs semmi...“

— „Istenem dehogy nősültem volna“, mondja a másik. „ha tudom, hogy így lesz ez. Ott-hont kerestem, meleget, szeretetet, de az asszony... Soha se nevelték erre. Modern asszony, aki tud táncolni, de nem tud főzni, aki... egyszerűen nem való egy magamfajta azegény emberhez...“

És így tovább. Évente egész sereg házastárs bukik hitével a csalódás mocsarába. Rájönnek, hogy nem illenek egymáshoz.

Ennyi az egész!

Két ember, akik egy gyöngye pillanatban megtalálták egymást, elválnak, mert szétsodorta álmait, céljait és boldogságukat a csalódásokkal tele élet...

Az aradi törvényszéken éppúgy, mint a leg-
jobb bíróságok a válóperek mögött leginkább

a következő két főmomentum áll:

— A válások nagy részének oka az, hogy a házastársaknál a szexuális és pszichológiai harmonia hiányzik (vagy együttesen, vagy részben.) A másik ok, amely miatt nagyon sok, belső strukturájában aránylag jól megalapozott házasság a külső körülmények következtében szakadt szét s talán külön említeni sem kell, hogy ezen külső körülmények alatt egyszerűen gazdasági okok rejlenek.

Csak nemrég tárgyalt az aradi bíróság egy esetet, amely a válás okai közül az első kategóriába tartozik. Egy aradi kereskedő nagyon gazdag lányt vett el feleségül. A házasságot társadalmi és gazdasági feltételekre bázisozták, azonban alig telt el egy-két hónap, az asszony egész nyíltan mutatta ki, hogy a házasságnak belső alapfeltétele nélkül kerültek egymáshoz, a válás azonban ezuttal nem ment könnyen, mert a férj nem akart abba beleegyezni, az asszony pedig nem volt hajlandó magára venni, hogy a válást az ő hibájából mondják ki. A gordiusi eseménnyel ilyenformán aztán ügy oldották meg, hogy az asszony külföldre ment azzal, akivel okmányok nélkül, de valóságban harmonikusabb együttélésre volt kilátása.

— A nehéz gazdasági viszonyok arra kényszerítik az embereket nagyrészt, hogy ne érzelmi, hanem érdekházasságot kössenek. Hogy azonban az ilyen házasságok mennyire laza kötelékek legyenek, ép ezt bizonyítja a válások számának növekedése. Megoldani ezt a problémát nem lehet, mert amíg a gazdasági viszonyok ilyenek, nincs megadva annak a lehetősége, hogy az emberek mint békében, legalább nagyrészt érzelmi momentumok alapján házasodjanak össze. Érdekházasság érzelmi kötelék nélkül, érzelmi házasság anyagi bázis nélkül — nehéz lenne eldönteni, melyik nyugszik labilisabb alapon.

Hogy Aradon a válások száma a ténylegesnél is nem lényegesen nagyobb, annak igazán bizarr oka az, hogy az embereknek még — a válásra sincs pénzük. Tucatjával fordulnak elő olyan esetek, amikor a felek tökéletesen megegyeztek már a válás feltételeiben azonban az ügyvédi szobából csalódottan távoznak és inkább a közös lakásban élnek mint idegenek tovább, semhogy anyagi gondjaikat a válóper költségeivel még jobban növeljék.

Egyszerűbb esetekben, kispolgárok válóperénél is az ügyvédi és egyéb költségek felülmúlják az ötezer lejt. Már pedig ilyen összeget ma sokkal kevesebben tudnak előteremteni, mint amennyien elégedetlenek a házasságukkal. „Fizetni, vagy együtt maradni“ — ez a válóperek anyagi mottója és bizony gyakran választják az egymástól elidegenedett, sőt gyakran egymást gyűlölő házastársak a két rossz közül az együttmaradást.

Az AAC sikeres tenniszversenye

ARAD, július 28. Az AAC tenniszversenyén szinte példátlanul nagy tömegek vettek részt. A közel egy hete folyó küzdelmek vasárnap nyertek befejezést és a következő eredményekkel zárultak:

I. osztályú férfi egyes: 1. Farkas (Universitatea, Cluj). 2. Vásárhelyi (Hellas), 3. Vámos (AKE). I. oszt. női egyes: 1. Giurgiutné (Hellas), 2. Waldmanné (AKE). 3. Holländerné és Hajnal Baby (Mindkettő AKE). Férfi páros: 1. Bánhidyi—Wechsler (Hellas), 2. Bornstein—Góth (AKE), 3. Kremayer—Aranyossy (Mures—AAC). Vegyes páros: 1. Aszlán—Székely (AKE), 2. Kabdebó—Schwartz (AKE), 3. Hajnal—Farkas (AKE-U). Giurgiutné—Wechsler (Hellas). II. o. női egyes: 1. Waldmanné (AKE), 2. Hajnal Baby (AKE), 3. Holländerné—Tonkné (AKE). Ifjúsági női egyes: 1. Hajnal Baby (AKE), 2. Kele Marika (AKE), 3. Rodler (AAC) és Holländer Zsuzska (AKE). II. osztályú férfi egyes: 1. Vásárhelyi (AKE). 2. Góth (AKE). 3. Kovács (Hellas) és Világ (AKE). Ifjúsági férfi egyes: 1. Vásárhelyi (AAC). 2. Világ (AKE). 3. Rath (AKE).

Kibirja fogainak külseje és állapotja a közönség kritikáját?

Vagy győzött a pusztító küzdelemben a kellemetlen szagot árasztó szájsav? Ez az ellen-ség, mely az ételmaradékok erjedése folytán keletkezik, addig működik, míg a fogak zománccát teljesen elpusztítja. Lyukak keletkeznek, ami a tökéletes pusztulás kezdete. Idejében vegye tehát segítségül a Gellé Frères-féle fogpépet, amely frissítő aromája és tonikus tulajdonságai révén hamar megszünteti a szájsavat és a kellemetlen szagot és előtérbe tolja fogainak sugárzó fehérségét. Fogadja meg ezt a tanácsot és tegyen próbát egy héten át a Gellé Frères-féle fogpéppel. Akkor azután meg fogja érteni, hogy Gellé Frères-féle fogpépe miért olyan kedvelt és miért ragaszkodnak annyira hozzá.

Alacsony áron gyógyszerárakban, drogáriákban és jobb illatszertárakban kapható.

Házkutatások sorozata Zavaros polgármester ügyében

Ma a Magyar Aszfaltgyár r.-t.-nél kutattak

SZEKESFEHÉRVÁR, július 28. A vizsgálóbíró távirati megkeresést intézett a veszprémi ügyészséghez, hogy tartson házkutatást Zavaros Aladár polgármester balatonaligai villájában. A házkutatást azonban nem lehetett megtartani, mert a polgármester védője a pesti házkutatásokkal van elfoglalva. Ma egyébként házkutatást tartottak az ügyben a Magyar Aszfaltgyár r.-t. pesti, Nádor-uccai irodájában is.

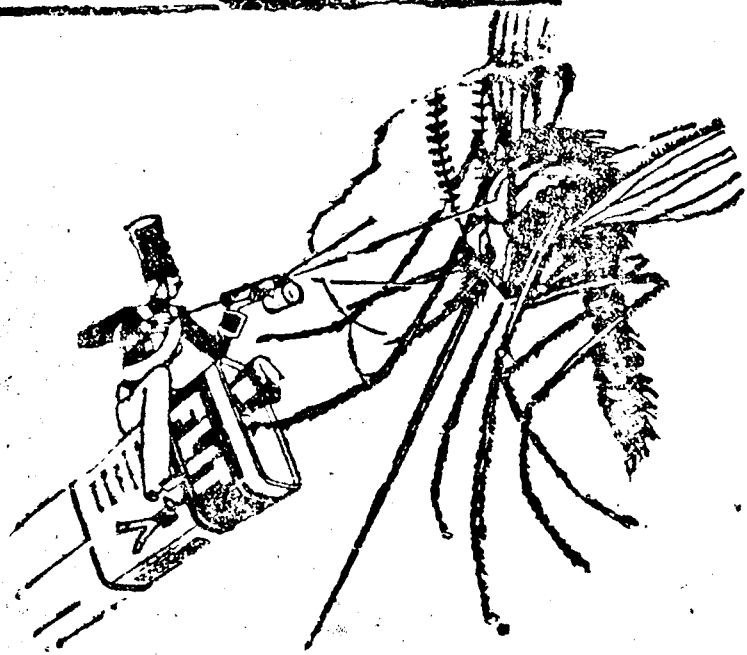
Rádió műsor

— Romániai id. —

KEDD, július 29.

Bucuresti. 14. Gramofon. 18. Michalache-zenekar, román zene. 20. Gramofon. 21. Lupu csellóművész játéka. 21.45. Herz zongoraművész játéka. 22.15. Strauss-keringők gramofonon. Belgrad. 20.30. Népdalok. 21. Zágráb. 23.15. Rádiónégyes. Leipzig. 20.40. Katonazene. 22.30. Német szerelni dalok. Utána tánczene. — London Regional. 18.15. Tánczene. 19.40. Orgonajáték. 20.15. Midland Regional. 22. Abbott zongoraművész játéka. 1. Dohnányi: III. rapszódia. 2. Chopin: Scherzo. 22.15. Tréfás rádiójáték. — Prága. 12.15. Gramofon. 13.20. Brünn. 21. Tót népdalok. 21.30. Herzsmann zongoraművész játéka. 22. Fuvószenekar. 23.15. Pozsony. — Toulouse. 19. Tánczene. 19.15. Haváji gitár. 20. Tangódalok. 21. Dalok. Gramofon. 22. Szimfonikus zenekar. Utána jazz. — Wien. 12. Lederer-zenekar. 14. Francia operarészletek gramofonon. 16.30. Winternitz-zenekar. 18.30. Gyermekek-játék. 21.05. Stern Emil: „Régi Bécs“ című háromfelvonásos operettje Lanner József zenemotívumaira. — Budapest. 10.15. Hangverseny. 12.15. A m. kir. államrendőrség zenekarának hangversenye. 3.30. Hírek, élelmiszerárak. 4.30. Józsa Rezső mesél a gyermekeknek. 6. Szánthó Dénes sportnovellái. 1. A két tréner. 2. A Viktória veresége. Felolvassa a szerző. 6.30. A m. kir. Országos Tiszti Kaszinó szalonzenekarának hangversenye. 8.30. Operaelőadás a Studióban. „Tosca“. Majd: Banda Marci és cigányzenekarának hangversenye a Baross-kávéházból.

Csaplaidon gyilkos méreg.
Dágvész roth. undok féreg!

A szúnyogok csökkentik erőnket, kimerítik idegeinket, zavarják munkánkat és elrontják pihenésünket. Csípésük fájdalmas, sokszor veszélyes is, — miért tűrjük tehát őket? Permetezzünk FLITet. Flit megöli a legyeket, szúnyogokat, bolhákat, tetveket, molyokat, hangyákat, svábokat, poloskákat... és elpusztítja petéiket is. Veszélytelen. Nem hagy foltot.

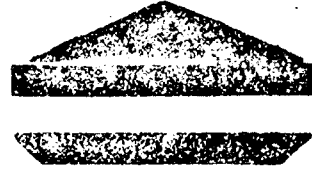
Flit nem tévesztendő össze más rovarirtókkal! Sárga kanna — fekete csővel!

FLIT

Gyorsabban öl!

Kizárólagos vezérközpont Romániában: STANDARD DROGHERIA București

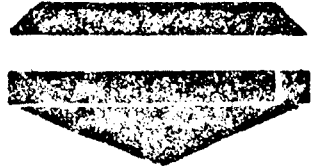
Hirdessen

a 45 éve fennálló

Aradi

Közlönyben

közepén Szász 3:1-re növeli a Mures előnyét. Ezután Sabaut az AMTE kapusát az egyik vásárhelyi játékos harc képtelené teszi, de a bíró ezt sem torolja meg. Egy lefutás után Pepoli góljával szépenek az aradiak. Az utolsó percekben pedig Csatt állítja be a végeredményt. Bíró: Fehér.

O Két jelentéktelen osztályozó mérkőzés Aradon. Már a múlt vasárnapi mérkőzések tisztázták, hogy az első osztályba a Tricolor és az Unirea jut, Ma került lejátszásra az utolsó két osztályozó mérkőzés, amelynek az első osztályba jutás szempontjából nem volt semmilyen jelentősége. Az egyik mérkőzésen a Tricolor győzött 3:1 arányban a Hakoah felett. A másik összecsapás a Frontiera és a Vointa között 1:1 eldöntetlenül végződött.

O Küzdelem a Titanus bronzemberéért. A másodosztályú csapatok vándordíjas küzdelmében a Transilvania—Victoria mérkőzést a Transilvania nyerte 3:1-re. Az Egyetértés és a Vulturul küzdelme 0:0 döntőtlen hozott.

O Mérkőzések a cégbajnokságért. A cégbajnokság két favoritjának küzdelmét, az Astragyar Textilgyár mérkőzést az Astra csapata nyerte 2:0-ra, így most a bajnokság jogos aspiránsának kell tekinteni. Huppert és Goda—Stern Lipót 4:0 eredménnyel végződött.

O Az AAC II. osztaga újszentannai győzelme. Újszentannáról jelentik: AAC II—Újszentannai S. C. 7:4 (1:3). Az AAC tartalék csapata szép játék után megérdemelt győzelmet aratott a lelkes szentannaiak fölött.

O Temesvári csapatok nagy győzelme Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: Vasárnap két temesvári csapat mérkőzött Váradon. A TMTE a Cr sana csapata át győzte le könnyen 4:0 (1:0) arányban. A TAC csapata pedig a NAC-ot intézte el biztosan 4:1-es eredménnyel.

O A budapesti Törökvis nyerte Magyarország 1930 évi amatőr futballbajnokságát. Békéscsabáról jelentik: Törökvis—Bohn S. C. (Békéscsaba) 4:1 (1:1). A magyar amatőr futballbajnokság döntője Békéscsabában rekord könség előtt került lejátszásra.

O Franciaország megszakítás nélkül negyedszer nyerte a Davis Cupot. Párisból jelentik: A Davis Cup döntő harmadik napján a mindkét mérkőzést a franciák nyerték, Borotra Lott ellen. Cochet pedig Tilden ellen győzött. A francia teniszvezők most negyedszer nyerik megszakítás nélkül az értékes tennisztrófeát. Franciaország előtt tíz évig megszakítás nélkül U. S. A. védte a Davis Cupot.

Magyarország atléta gárdájának löles győzelme az osztrákok felett

Magyarország—Ausztria 77:38

BUDAPEST, július 28. A magyar főváros közönségének élénk érdeklődése mellett zajlott le az ezévi válogatott magyar-osztrák atlétikai viadal. A magyar team több kiválóságának (Gerő I., Karlovits, Barsi, Jávor, Donogán és Marvalits) helyen tartalékokkal állott ki és mégis fölényesen győzte le az osztrák válogatott atléta gárdát. Egyes számokban szép küzdelmek és a papirformának megfelelő győzelmek voltak. A verseny utolsó száma a svéd-staféta grandiozus küzdelmet hozott. A magyar csapat első három tagja hat méterrel váltotta az utolsó Zsitvayt. Rinner az osztrákok ilja óriása méterről-méterről ledolgozott a nagy előnyből és a célban mellszélességgel megelőzte a Barsi helyén futó Zsitvayt.

A hatalmas küzdelem osztrák és magyar rekordot eredményezett. Rinner a célban teljesen kifutotta magát és összeesett. Részletes eredmények:

- 400 méteres siktutás: Rinner (0) 49.2 mp.
- 2. Zsitvay (m) 49.5 mp. 3. Szalay (m) 50.8 mp.
- 4. Deutscher (0) 51.6 mp. Súlydobás: 1. Darányi (0) 15 m. 11 cm. 2. Kiss (m) 14 m. 3. Welter (0) 13 m. 48 cm. 4. Janausch (0) 13 m. 32 cm. 100 m. siktutás: 1. Raggambi (m)

Leány-pensio és továbbképző.

Nyelvet, zene- és főzőiskola

Carola v. Kastaly,
Wien, VIII., Langlegasae 65.

Leányüdülő-otthon, nyelvtanítás, sport.
Unterachban az Otterseen, Salzkammergut
A legjobb referenciákkal, kérjen prospektust

SPORT KÖZLÖNY

Uruguay és Argentina játszanak a montevidoi torna döntőjében

Uruguay megverte Jugoszláviát — Argentina az Egyesült-Államokat

MONTEVIDEO, július 28. A világbajnoki elődöntők során a két délamerikai csapat fölényes győzelmet aratott az európai és a dél-amerikai ellenfelén. Így a döntőben, mint előre várható volt, Uruguay és Argentina találkozik. A várva-várt nagy összecsapás a kétszeres világbajnok győzelmét ígéri, annál is inkább, mert az ő otthonukban lesz a mérkőzés. A torna harmadik helyéért a legyőzött USA és Jugoszlávia mérkőzést össze erjúket. Ennek a mérkőzésnek a győztesét igazán nem lehet előre megjósolni. Mindkét csapat egyformán katasztrófálisnak mondható vereséget szenvedett a két finalistától, de az utolsó mérkőzésen Jugoszlávia súlyos vereségében a lokalpatrióta délamerikai bírónak is szerepe volt. A papirforma minimális tippje a jugoszlávok felé hajlik. Mindenesetre örömet kelt volna Európa reprezentálásának harmadik helye a világbajnoki tornán.

ARGENTINA—USA 6:1 (1:0).

Az argentinok az első félidőben briliáns játékkal lepik meg az északamerikaiakat. De ellenfelük rendszeres, jó védekezése miatt csak egy gól előnyt tudnak szerezni. Szünet után megtörtik az USA védelmi falaxa és Argentina egymás után lövi a gólokat. A lelkes USA-nak azonban erejéből még futja a szépítésre.

URUGUAY—JUGOSZLÁVIA 6:1 (3:1).

A jugoszláv csapat nem respektálta ellen-

felét és nagy lendülettel vetette magát a küzdelembe. A mérkőzés úgy is indult, hogy Jugoszlávia kétségessé tette a tengerentúliak győzelmét. Azonban amikor a lokalpatrióta bíró nyomni kezdte a csapatot, egyszerre nyilvánvaló lett, hogy meglepetés nem lesz. Az első félidő eredménye nem hű kifejezője az erőviszonyoknak, mert a játék egyenrangú ellenfelek küzdelmét mutatta. Szünet után a pártos bíró miatt demoralizált jugoszlávok megadják magukat a sorsuknak.

Irreális vereséget szenvedett az AMTE Marosvásárhelyen

Mures—AMTE 4:2 (2:1)

MAROSVÁSÁRHELY, július 28. A jótépestégü marosvásárhelyi csapat nem a legrealisabb keretek között győzelmet aratott az aradi munkáscsapat fölött. A mérkőzés elején az AMTE kerül fölénybe és szép játékkal győnyörködteti a vásárhelyi publikumot. A 28-ik percben Tolán révén az aradi csapat vezetéshez jut. Szünet előtt a Mures erősíti a tempót és átveszi a támadó szerepét. A támadások eredményeképpen Ströck kiegyenlít, majd újabb góllal a vezetést szerzi meg.

Szünet után a játék egyenlő ellenfelek küzdelmét mutatja. A lokalpatrióta bíró azonban érezhetően nyomja az aradi csapatot. A félidő

